

CZU: 343.352

CARACTERISTICA ȘI MODELUL CRIMINALISTIC AL INFRAȚIUNILOR DE CORUPȚIE

Francisco TALMACI,

doctorand, Școala Doctorală în Drept, Științe Politice și Administrative a Consorțiului Național al instituțiilor de învățământ ASEM și USPEE

Cercetarea din punct de vedere criminalistic al infracțiunilor de corupție este importantă în asigurarea prevenirii și combaterii acestora, iar autoritățile investite cu atribuții de combatere a actelor de corupție trebuie să acționeze operativ și cu maximă prudență pentru a asigura tragerea la răspundere a persoanelor vinovate și restituirea prejudiciilor cauzate prin infracțiune.

Caracteristica și modelul criminalistic al infracțiunilor de corupție, constituie o categorie distinctă a criminalisticii, iar prin cercetarea științifică a acestora se asigură un suport esențial organelor de drept în prevenirea și combaterea acestei categorii de infracțiuni.

Cuvinte-cheie: *corupție, infracțiune, prevenire, combatere, caracteristica criminalistică, model criminalistic.*

CRIMINAL CHARACTERISTICS AND MODEL OF CRIMINAL OFFENSES

Forensic investigation of corruption offenses is important for ensuring their prevention and combating. Thus, the authorities charged with combating corruption must act with the utmost care and vigilance to ensure that guilty persons are held accountable and that damages caused by the offender are recovered.

The criminological characteristic and model of corruption offenses constitute a distinct category of criminology and, through their scientific research, they provide an essential support to the law enforcement bodies for preventing and combating this category of crimes.

Keywords: *corruption, crime, prevention, control, forensic feature, forensic model.*

Introducere. *Caracteristica criminalistică a infracțiunii*, în calitate de compartiment aparte în știința criminalisticii, s-a dezvoltat treptat, fiind condiționată de necesitatea obiectivă de asigurare a condițiilor pentru prevenirea, depistarea și cercetarea anumitor categorii de infracțiuni. Aceasta se modifică în strânsă conexiune cu evoluția fenomenului infracțional studiat, fapt valabil, în special, pentru infracționalitatea din sfera activității publice, ultima adaptându-se mereu condițiilor socio-economice și politice la zi. Prin urmare, studiul caracteristicii criminalistice al infracțiunilor de corupție este de o importanță teoretico-practică semnificativă și are valoare aplicativă certă.

Metode aplicate și materiale utilizate. În procesul elaborării acestui articol au fost utilizate me-

todele: logică, analitică, comparativă, iar în calitate de suport empiric au servit rezultatele obținute în urma *Studiului privind dosarele de corupție, arhivate în instanțele de judecată în perioada 01.01.2010-30.06.2012* [1], elaborat de către subdiviziunea analitică a Centrului Național Anticorupție.

Conținut de bază. Elaborarea noțiunii de caracteristică criminalistică a infracțiunii este o problemă frecvent abordată în cercetările științifice ale savanților în țara noastră și ale celor din străinătate, aceasta fiind o problemă teoretică importantă cu pronunțate implicații practice.

Noțiunea "*caracteristica criminalistică a infracțiunii*", în opinia savantului rus R.S. Belkin, a fost propusă pentru prima dată de savantul ucrainean A.N. Kolesnenco [7, p.16], în autoreferatul la

teza de doctorat "Cadrul științific și juridic pentru investigarea anumitor tipuri de infracțiuni", care a descris aspectele generale privind caracteristicile generale ale unor tipuri de infracțiuni.

La rândul său, autorul A.N. Vasilev a propus ca în caracteristica criminalistică a aceluiași tip de infracțiuni să se regăsească metodele prin care acționează făptuitorul, urmele infracțiunii, sursele de obținere a probelor, aspectele privind cercul de persoane din care ar putea fi identificat vinovatul [8, p.25,26], iar investigatorii A.N. Basalaev și V.A. Guneaev prezintă caracteristica criminalistică ca un sistem de urme materiale și intelectuale ale infracțiunii [9, p.100].

Cercetătorii N.P. Iablov și L.D. Samâghin, deduc că, această noțiune, cuprinde un sistem de descriere a elementelor impor-

tante ale unui gen, tip, cât și a infracțiunii în parte, care se manifestă în metode, mecanisme și circumstanțe de comitere, care oferă o informație generală despre infracțiune, subiectul infracțiunii, activitatea infracțională, și care, în final, contribuie la realizarea sarcinilor de depistare, cercetare și descoperire a infracțiunilor [10, p.45].

Autorul rus, I. Gherasimov descrie caracteristica criminalistică drept un element al structurii metodicii de cercetare a infracțiunilor și o definește ca fiind totalitatea cunoștințelor ce caracterizează semnele, împrejurările și trăsăturile specifice unui anumit grup de fapte infracționale, care au importanță organizatorică și tactică pentru descoperirea acestora [11, p.101], iar V. Ermolovici consideră această categorie a criminalisticii constituită doar din elementele care vizează descoperirea faptei infracționale, fiind excluse elementele cu relevanță juridico-penală, care formează conținutul juridic al infracțiunii [12, p.304].

Savanții ruși, T.V. Averianova, R.S. Belkin, Iu.G. Koruhov, E.R. Rossinskaia descriu caracteristica criminalistică prin ceva tipic, care nu poate să se refere la informațiile despre indicii unei infracțiuni, deoarece caracteristica unei infracțiuni poate fi efectuată doar după încheierea cercetărilor, adică după stabilirea tuturor elementelor infracțiunii, iar aceasta nu se referă la scopul pe care îl are caracteristica criminalistică, și respectiv în acest caz, nu putem vorbi despre o caracteristică, ci doar despre descrierea unei infracțiuni concrete [13, p.973].

Profesorul, M. Gheorghiuță, sa-

vant criminalist notoriu din Republica Moldova, definește caracteristica criminalistică drept „o noțiune dinamică, care reprezintă descrierea urmelor, însușirilor, intermediilor infracțiunii concrete, a acelor elemente care conturează fenomenul sau unele probe, indici ai lui luați aparte, la o anumită etapă. Această categorie însumează diverse stări calitative și cantitative ale infracțiunii concrete, reflectate sub aspect de urme și probe” [2].

De asemenea, doctrinarul M. Gheorghiuță optează pentru **noțiuni diferite ale caracteristicii criminalistice a infracțiunilor și modelului infracțiunilor**. Conform, opiniei cercetătorului, susținută și de subsemnat, prin modelul criminalistic al infracțiunii, se are în vedere un sistem concret de date care reflectă urmele caracteristice pentru diferite infracțiuni asemănătoare, însușirile și intermediile fenomenului de un anumit tip, utilizarea căruia în cazuri concrete poate soluționa problemele cu caracter criminalistic și procesual-penal. Anume modelul criminalistic le servește ofițerului de urmărire penală, procurorului drept reper la alegerea variantei optime de cercetare, care ar asigura dezvoltarea mai rapidă și deplină a infracțiunii [2].

Din definiția formulată de profesorul M. Gheorghiuță, decurge că, modelul criminalistic al infracțiunilor reprezintă sistemul fundamentat științific de date, legate și condiționate reciproc, despre cele mai tipice urme, însușiri, indici și intermediari ale unui anumit gen, tip de infracțiuni și ale infrac-torului, care se manifestă în legitățile pregătirii, realizării și tănuirii actului comis (mecanismul săvârși-

rii infracțiunii) și care ne permit să tragem anumite concluzii referitor la căile optime de cercetare și descoperire a faptelor ilicite [3, p.6].

Analiza publicațiilor științifice de specialitate, permite evidențierea celor mai des întâlnite elemente ale caracteristicii criminalistice ale infracțiunii și anume: **metoda de comitere a infracțiunii, personalitatea infrac-torului, circumstanțele sau anturajul comiterii infracțiunii, obiectul nemijlocit la care se atentează prin comiterea infracțiunii, urmele infracțiunii, personalitatea victimei**.

Fenomenul corupției este unul extrem de complex. Din motivul dat, cercetarea infracțiunilor de corupție din punct de vedere criminalistic, are o mare importanță. În scopul asigurării investigării corecte a infracțiunilor de corupție este necesar să se acorde o atenție deosebită metodicii criminalistice de cercetare a actelor de corupție.

Modelul criminalistic al infracțiunii are o importanță practică în investigarea infracțiunilor, iar elementele acestuia servesc în mod direct la prevenirea, depistarea și cercetarea acestora.

Ca elemente ale modelului criminalistic al actelor de corupere, sunt menționate:

- a) **datele referitoare la subiecții actului de corupere;**
- b) **datele cu privire la obiectul infracțiunii;**
- c) **datele cu privire la modalitățile de săvârșire a corupției;**
- d) **datele despre urmele infracțiunii de corupție;**
- e) **datele cu privire la locul și timpul săvârșirii actului de corupție;**

f) datele cu privire la condițiile săvârșirii actului de corupție.

Analizând practica de activitate în domeniul prevenirii și combaterii infracțiunilor de corupție, constatăm că elementele modelului criminalistic al infracțiunii de corupție, se regăsesc ca elemente generice în sistemele informaționale de evidență a informațiilor despre infracțiuni, de evidență a infracțiunilor, a persoanelor care au comis infracțiuni, etc., iar de volumul și calitatea acestora în mare măsură depinde și succesul activității autorităților responsabile.

Dacă e să relatăm despre **datele referitoare la subiectul actului de corupere**, aceste date se referă la subiectul pasiv, subiectul activ, traficantul de influență și denunțatorul actelor de corupție.

Din punct de vedere empiric, o cercetare minuțioasă a datelor referitoare la subiecții actului de corupere a fost efectuată în cadrul *Studiului privind dosarele de corupție, arhivate în instanțele de judecată în perioada 01.01.2010-30.06.2012* [1], elaborat în octombrie 2013, de către Direcția Analitică a Centrului Național Anticorupție, inclusiv cu participarea subsemnatului, care a fost conducătorul acestei subdiviziunii.

Astfel, a fost realizată o analiză a practicilor de urmărire penală, susținere a acuzării de stat în instanțele de judecată, examinare judiciară și sancționare a actelor de corupție în Republica Moldova. În acest sens au fost examinate dosarele de corupție pe care a fost pronunțată o soluție definitivă și irevocabilă de către instanțele de

judecată în perioada 2010-2012 (primele 6 luni). Eșantionul a cuprins 198 dosare penale, intentate în privința a 246 persoane, dintre care 204 au fost inculpate, cărora li s-a incriminat săvârșirea a 229 fapte penale.

În cadrul studiului au fost analizate datele despre subiecții infracțiunilor de corupție, fiind stabilit **profilul subiectului pasiv al actelor de corupție și abuzuri**, ce este cel al unui bărbat (80%), cu o vârstă de aproximativ 40-42 ani, cu studii superioare (66-85%), care activează în cadrul organelor de drept sau justiției (32-45%), în cadrul unei autorități publice (17-24%), exercitând o funcție de execuție sau conducere de aproximativ 5-8 ani, fără antecedente penale (100%).

Datele despre persoana care oferă mită și care nemijlocit ar avea interes în soluționarea problemei sale, prin comiterea unui act de corupere, de asemenea, au un rol esențial în cercetarea elementelor modelului criminalistic al infracțiunii de corupere. Persoana care oferă mită și beneficiază de pe urma actului de corupere, în majoritatea cazurilor este asociată de către funcționar cu o sursă de venit ilegal.

Conform datelor aceluiași studiu, **profilul denunțătorilor actelor de corupție**, s-a stabilit a fi al unui bărbat (73%) cu vârsta medie de 32 de ani, fără studii superioare (86%), aproape la sigur neangajat în câmpul muncii (72%) și **care nu are nicio relație specială** cu funcționarul căruia îi oferă mită (93%), iar **profilul subiectului activ și al traficantului de influență**, fiind ale unui bărbat (85%) cu vârsta medie de aproximativ 41

ani, cu studii superioare (58%), neangajat (28%) sau angajat la o întreprindere (24%), fie în cadrul unui organ de drept (12%), având o vechime în muncă de aproximativ 6 ani.

Astfel, relevăm că subiecții actelor de corupție sunt persoane bine instruite, cu experiență vastă în activitate și studii superioare, care, de obicei, **nu sunt divulgați** cu privire la faptele ilicite comise **de către persoanele apropiate sau persoanele cu care au careva relații**. Prin urmare activitatea organelor de drept urmează a fi orientată spre investigarea complexă a acțiunilor de corupere, pentru identificarea și tragerea la răspundere atât a subiectului pasiv al actelor de corupție și abuzuri, cât și a subiectului activ - a corupătorului care beneficiază în urma infracțiunii comise.

Cu referire la **datele despre obiectul infracțiunii**, ca element ale modelului criminalistic al actelor de corupere, menționăm că obiectul actului de corupere îl constituie orice valori materiale și servicii care prezintă un beneficiu material pentru persoana care îl obține. Ca obiecte ale infracțiunilor de corupere, în sensul caracteristicii ca element criminalistic, pot figura: banii, monedele virtuale, titlurile de valoare, acțiuni și cote părți în întreprinderi, bunuri imobile, bunuri mobile, servicii și facilități oferite, grade, titluri, distincții acordate, aranjarea, numirea în funcție, avansarea pe linie de serviciu, proiecte de legi convenabile unor grupuri de interese, acte de control și revizii documentare efectuate cu încălcări, în favoarea corupătorului, decizii adoptate cu încălcarea legislației, etc.

Datele cu privire la obiectele infracțiunii, ca element al modelului criminalistic al actelor de corupere, sunt menționate în Codul penal al Republicii Moldova la componenta de infracțiune prevăzută în *al.1 art. 324 "Coruperea pasivă"* ca: **bunuri, servicii, privilegii** sau **avantaje** sub orice formă, **oferte** ori **promisiuni, bani, titluri de valoare** [4], în același timp, în *al.1 art.326 "Traficul de influență"* din Codul penal – aceste obiecte se menționează ca: "**bani, titluri de valoare, servicii, privilegii, alte bunuri sau avantaje**" [4].

De asemenea, obiectele actului de corupere, în sens de elemente ale modelului criminalistic pot fi în formă de **cereri, demersuri** sau **plângeri** (soluționate), **acte administrative** (adoptate), **acte juridice** (încheiate), **decizii** (luate) și respectiv, **documentele oficiale** cu date vădit false [4].

În cadrul aceluiași *studiu*, fiind analizat obiectul infracțiunii s-a constatat că în 95% din cazuri, subiectul pasiv al infracțiunilor de corupție urmărește obținerea banilor, în 3% din cazuri - obținerea bunurilor și în alte 2% - obținerea altor avantaje și privilegii. În cadrul studierii dosarelor din eșantion, suma totală pretinsă în 169 de dosare a fost de peste 2 milioane lei, *valoarea medie a mitei pretinse fiind de 12.245 lei*.

Totodată în cadrul studiului se menționează că subiectul faptelor de corupere activă urmărește obținerea unui anumit comportament din partea subiectului pasiv, care l-ar ajuta la rezolvarea favorabilă a necesităților sale, aceasta fiind **contraprestația**.

Astfel, cele mai frecvente cazuri de solicitare a îndeplini-

rii acțiunilor contrare exercitării funcției au fost în legătură cu: *desfășurarea urmării penale, susținerea examenelor, eliberarea necorespunzătoare a certificatelor și prescripțiilor medicale, luarea deciziilor cu privire la invaliditate și stabilirea pensiei, eliberarea de serviciu militar în termen, evitarea înregistrărilor, verificărilor și percepției taxelor în vamă, precum și neîntocmirea proceselor- verbale de contravenții* [1, p.16-17].

În cadrul cercetării **datelor cu privire la modalitățile de săvârșire a corupției**, ca element al modelului criminalistic al actelor de corupere, criminalistul M. Gheorghiu menționează că acestea în mare măsură depind, de domeniul de activitate în care sunt săvârșite actele de corupere, de funcția persoanei care pretinde, primește și acceptă mita și de atribuțiile acesteia, de ambianța generală care s-a stabilit în stat, precum și de calitățile persoanelor corupte. Din punct de vedere criminalistic, după modalitatea săvârșirii, luarea de mită poate fi divizată în mai multe tipuri, în funcție de particularitățile transmițerii mitei, de existența vreunei presiuni asupra persoanei care dă mită și de caracterul acțiunilor (inacțiunilor) de serviciu ale persoanei care primește mita. În funcție de timpul de transmitere a mitei, de efectuare a anumitor acțiuni (inacțiuni) de către persoana coruptă, se disting: coruperea condiționată și coruperea recompensă [5, p.359].

De asemenea, în funcție de existența sau inexistența anumitor condiții, presiuni din partea persoanei corupte față de persoana coruptoare, în legislația penală se disting mai multe modalități de

comitere a infracțiunii de corupere pasivă: pretinderea, acceptarea, primirea și extorcarea de bunuri sau servicii.

În cazul infracțiunii de corupere activă, ca modalități de comitere a infracțiunii pot fi:

- promisiunea de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje;
- oferirea sau darea de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje.

Menționăm faptul că, în Codul penal al României nu este prevăzută drept variantă alternativă a elementului material al infracțiunii de luare de mită, **nerespingerea promisiunii de bani sau alte foloase necuvenite**, ce implică atitudinea făptuitorului care nu are o reacție fermă, expresă în fața unei oferte de mituire, această modalitate de comitere a infracțiunii de luare de mită prevăzută de vechiul Cod penal a fost dezincriminată prin Noul Cod Penal, în măsura în care nu se reține o acceptare tacită și neîndoielnică a promisiunii [15].

Un element distinct al modelului criminalistic al actelor de corupere sunt **datele despre urmele infracțiunii de corupție**.

Urmele tipice ale corupției, de cele mai multe ori, sunt: banii, valuta străină, bunurile materiale, cardurile bancare, chitanțele, documentele de contabilitate și de înregistrare, conturile personale ale deponentului, facturile serviciilor acordate, cecurile de plată, biletele de transport, etichetele mărfurilor, fotografiile acestora etc.

De asemenea, urmele tipice pot fi reprezentate de urme ale mâinilor pe bani, pe obiecte primite în calitate de mită, ale încălțăminteii, ale automobilului, ale unor substanțe chimice speciale pe corpul și pe hainele persoanei corupte, urme

formate sub acțiunea contactului cu obiectul mitei [5, p.360].

Tradițional, în știința criminalisticii au fost acceptate două categorii ale urmelor infracțiunii: **urmele materiale**, care sunt lăsate în formă de obiecte sau pe obiecte și **urmele ideale**, care sunt reflectate în amintirile anumitor persoane, care în mod direct sau indirect s-au ciocnit cu infracțiunea sau consecințele acesteia. Odată cu progresul tehnico-științific în știința criminalisticii a mai fost identificată o nouă categorie a urmelor infracțiunii și anume: **urmele electronice**.

Totodată, la categoria de urme electronice ale infracțiunii se pot atribui datele care se conțin în telefoanele mobile, care reflectă lista apelurilor, informațiile de la operatorii de telefonie fixă și mobilă cu privire la apelurile efectuate, mesajele scrise, înregistrările video și audio, etc. [14, p.97].

În ultimii ani, datorită dezvoltării calculatorului și rețelei Internet, urmele electronice ale infracțiunii de corupție pot fi lăsate în mediul virtual, prin diferite rețele de socializare.

Datele cu privire la locul și timpul săvârșirii infracțiunii de corupere au o importanță aparte pentru confirmarea ilegalității actului comis al infracțiunii. Dacă obiectul mitei constituie bani, alte bunuri de valoare, atunci locul transmiterii acestora poate fi: biroul de serviciu, apartamentul sau casa de locuit, automobilul, transportul public, locurile publice, etc. Persoanele implicate în actul de corupție determină de comun acord timpul și forma transmiterii mitei, luând în calcul anumite circumstanțe care ar face imposibilă descoperirea infracțiunii.

În urma studiului dosarelor de corupție [1, p.9], s-a stabilit că majoritatea infracțiunilor depistate de organele de drept, sunt săvârșite chiar la locul de muncă al funcționarului sau, după caz al traficantului, al persoanei care gestionează o instituție, întreprindere, organizație: **biroul de serviciu sau un alt loc din cadrul instituției unde acesta activează**.

Într-un final, deși nu pare a fi surprinzător faptul că locul obișnuit al săvârșirii infracțiunilor de corupție sunt birourile de serviciu, el permite desprinderea unei concluzii foarte importante pentru caracteristica criminalistică a fenomenului corupției în Republica Moldova: **subiecții infracțiunii, și în special, funcționarii, săvârșesc acte de corupție în cadrul lor obișnuit de activitate, fără a simți nevoia de a se ascunde - prin urmare, corupția este o practică firească în cadrul serviciului public**.

Datele cu privire la condițiile săvârșirii actului de corupție.

Depistarea condițiilor ce favorizează săvârșirea faptelor de corupție este de natură să ofere organelor de urmărire penală posibilitatea realizării sarcinii de prevenire în lupta cu acest fenomen în societate. Astfel, una dintre cauzele principale ale comiterii infracțiunilor de corupție constă în lipsa de control ori controale formale asupra modului de îndeplinire a atribuțiilor de serviciu de către fiecare funcționar. O altă cauză este nedeterminarea concretă a funcțiilor, posibilitatea luării deciziilor sau eliberării documentelor fără înregistrarea acestora [5, p.362].

În majoritatea țărilor aflate în tranziție, angajații administrației

publice centrale și locale sunt foarte modest remunerați (sub forma remunerărilor salariale) și inefficient organizați funcțional, fiind adeseori impuși să servească importante grupuri politice, care văd utilitatea administrației doar în condițiile, în care aceasta manifestă loialitate deplină și obediență față de scopurile propuse de către liderii acestei grupări. Subfinanțarea structurilor administrative creează o predispoziție permanentă a funcționarilor publici de a-și "acapararea funcția", prin dezvoltarea unui „antreprenoriat” al funcției sale publice [6, p.15].

Datele privind condițiile de săvârșire a actului de corupție se analizează din informațiile care se conțin în dosarele penale și sentințele adoptate de instanțele de judecată. În pofida faptului că, aceste date sunt cercetate în mare parte de savanții criminologi, ele sunt foarte importante și din punct de vedere criminalistic la cercetarea infracțiunilor.

În final, datele care constituie elemente ale modelului criminalistic al actelor de corupere, se sistematizează în studii și rapoarte analitice, care reflectă analiza multisectorială a fenomenului corupției, analiza datelor și informațiilor despre persoanele implicate, obiectivele vizate și formele concrete de manifestare a situației purtătoare de risc, în diverse domenii social-economice. De asemenea, studiile analitice menționate prezintă analiza activității autorităților publice, a instituțiilor și organizațiilor de drept public și privat, în gestionarea mijloacelor publice și celor provenite din asistență externă și analiza informațiilor pe cazuri determinate, întru stabilirea modelelor, circumstanțelor, subiecților

actelor de corupție și a celor conexate corupției, precum și a faptelor coruptibile.

Concluzii. Caracteristica criminalistică a infracțiunii s-a dezvoltat în două direcții distincte: prima fiind cercetarea științifică a teoriei caracteristicii criminalistice a infracțiunii, iar a doua - activitatea practică de investigare a infracțiunilor, iar ambele direcții sunt într-o legătură strânsă și se completează reciproc.

Prin urmare, **modelul criminalistic al infracțiunii** are o importanță deosebită pentru elaborarea recomandărilor de analiză a infracțiunii, formularea și verificarea ipotezelor de lucru, planificarea investigațiilor, organizarea acțiunilor speciale de investigații și de urmărire penală, stabilirea metodelor de conlucrare dintre procuror, ofițerul de urmărire penală și ofițerul de investigații, iar **caracteristica criminalistică a infracțiunii** completează modelul criminalistic al unei anumite categorii de infracțiuni.

Referințe bibliografice

1. Studiul privind dosarele de corupție, arhivate în instanțele de judecată în perioada 01.01.2010-30.06.2012, autor, Direcția Analitică a Centrului Național Anticorupție, Chișinău, 2013;
2. Gheorghită, M., Caracteristica și modelul criminalistic al infracțiunilor, Chișinău, Revista științifico-practică și informativă de drept „Avocatul Poporului”, Ed. 2012, nr.1-2;
3. Gheorghită, M., Caracteristica și modelul criminalistic al accidentelor rutiere, Chișinău, Ed. 2012, Legea și viața, p.6;
4. *Legea nr.985-XV privind Codul penal al Republicii Moldova din 18.04.2002, Monitorul Oficial al R. Moldova nr.128-129/1012 din*

13.09.2002, republicat în Monitorul Oficial al R. Moldova nr.72-74/195 din 14.04.2009;

5. Gheorghită, M., *Tratat de metodica criminalistică*, CEP USM, Chișinău, Ed. 2015, p.360;

6. Popa, V., Munteanu, I., Izdebschi, N., Cuhal, I., *Corupția politică: context și semnificații*; Ed. 1. Cartier, 2001, p.15;

7. Колесниченко, А.Н., Научные и правовые основы расследования отдельных видов преступлений: Автореф. дисс. д-ра юрид. наук. Харьков, изд.1967, с.16;

8. Васильев, А.Н., О криминалистической классификации преступлений, *Методика расследования преступлений*. М., изд.1976, с. 25,26;

9. Басалаев, А.Н., Гуняев, В.А., Криминалистическая характеристика преступлений: Общее понятие и практическое значение. *Методика расследования преступлений: Общие положения*. М., изд.1976, с.100;

10. Яблоков, Н.П., Самыгин, Л.Д., *Информационные основы расследования и криминалистическая характеристика преступлений*. Криминалистика. М.: БЕК, изд.1995, с.45;

11. Герасимов, И.Ф., *Методика расследования преступлений: Общие положения*. Криминалистическая характеристика преступлений в методике расследования. Москва, изд.1976, с.101;

12. Ермолович, В.Ф., Криминалистическая характеристика преступлений, Изд. «АМАЛФЕЯ», Минск, 2001, с.304;

13. Аверьянова, Т., и др., Криминалистика, 2-е изд., НОРМА, Москва, 2005, с. 973;

14. Ануфриева, Е.А., Особенности методики предварительного расследования и судебного разбирательства по делам о коррупционных преступлениях, совершаемых сотрудниками ОВД: монография. – Новосибирск, изд. 2014, с.62;

15. Stana, I.D., *Luarea și darea de mită*, [online], site web al Colegiului Consilierilor Juridici București, Disponibil: <https://ccj.ro/luarea-si-darea-de-mita-consilier-juridic-stana-iondanut/>, accesat la 28.11.2018.

INFORMAȚIA DESPRE
AUTOR:

Francisco TALMACI,
doctorand, Școala Doctorală
în Drept, Științe Politice și
Administrative a Consorțiului
Național al instituțiilor de
învățământ ASEM și USPEE,
e-mail: franciscotalmaci@gmail.
com,
tel: 069247547

The information about the author:
Francisco TALMACI,
doctorand, the Doctoral
School in Law, Political and
Administrative Sciences of the
National Consortium of ASEM
and USPEE,
e-mail: franciscotalmaci@gmail.
com,
phone: 069247547